

แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโท
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
MOTIVATIONAL FACTORS FOR PURSUING A MASTER'S DEGREE
IN BUSINESS ADMINISTRATION
AT RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

นิรมล เกษแก้ว

สาขาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้รับผิดชอบบทความ

Niramol Kadkaew

E-mail :kanipo26@hotmail.com

Faculty of Business Administration Program in Management, Ramkhamhaeng University

Corresponding author

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1.เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2.เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ รายได้ สถานภาพสมรส และประสบการณ์การทำงาน

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า นักศึกษาที่กำลังศึกษาหรือจบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล ด้านรายได้ และด้านประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน ทำให้แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง แตกต่างกัน และนักศึกษาที่กำลังศึกษาหรือจบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล ด้านอายุ และด้านสถานภาพการสมรสแตกต่างกัน ทำให้แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : แรงจูงใจ

ABSTRACT

Research objectives: 1. To study the motivational factors for pursuing a Master's Degree in the Faculty of Business Administration, Ramkhamhaeng University. 2. To study the

motivational factors for pursuing a Master's Degree in the Faculty of Business Administration, Ramkhamhaeng University, according to personal demographics.

According to the hypothesis testing, it is revealed that income and career background are motivational factors that lead Bachelor's Degree students or Bachelor's Degree graduates to pursue a Master's Degree in Business Administration at Ramkhamhaeng University, while age and marital status are not the motivational factors that lead Bachelor's Degree students or Bachelor's Degree graduates to pursue a Master's Degree in Business Administration at Ramkhamhaeng University.

Keyword: Motivation

บทนำ

ประเทศไทยในปัจจุบัน ได้พัฒนามาถึงยุคที่เรียกว่า Thailand 4.0 ซึ่งเป็นยุคเทคโนโลยี Creative และ Innovation เน้นการสร้างให้คนไทยสามารถคิดเองได้ จึงมีการเน้นการบริหารจัดการและเทคโนโลยี และมีความต้องการทักษะแรงงานที่สูงขึ้น

ยุทธศาสตร์ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) ในแต่ละหน่วยงานงานต้องวางแผนงานให้รองรับกรอบยุทธศาสตร์ชาติทั้ง 6 ด้าน คือ (จันทร์หา เทพอวยพร, 2560)

1. ความมั่นคง
2. การสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. การลงทุนในทรัพยากรมนุษย์
4. การสร้างโอกาสความเสมอภาคและการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม
5. การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
6. การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ซึ่งเป็นนโยบายหนึ่งที่เป็นการวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาวและเป็นจุดเริ่มต้นในการขับเคลื่อนไปสู่การเป็นประเทศที่มั่งคั่งมั่นคงและยั่งยืน การพัฒนาคนจึงเป็นสิ่งสำคัญ ในการสร้างความก้าวหน้าให้กับประเทศ โดยการพัฒนาในด้านความรู้ และทักษะ การศึกษาจึงเป็นเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาคน

การศึกษาต่อระดับปริญญาโทเป็นทางเลือกหนึ่งในการพัฒนาตนเอง และเป็นการศึกษา ที่มุ่งพัฒนาความรู้ ความเชี่ยวชาญในเชิงของการค้นคว้าวิจัยและการแสวงหาความรู้อย่างลึกซึ้ง เฉพาะด้าน เพื่อให้ผู้เรียนมีความเป็นนักวิชาการ นำประสบการณ์และวิชาความรู้จากการศึกษาดังกล่าว โดยเฉพาะในส่วนในที่เกี่ยวข้องแนวคิดและทฤษฎี กระบวนการวิเคราะห์ การวางแผน และ การประเมินผลไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน (สมฤทัย ไทยนิยม, 2556)

การแข่งขันเพื่อศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีจึงมีสูงขึ้น เนื่องจากผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีบางส่วนยังไม่สามารถหางานทำได้ แต่ไม่มีความพึงพอใจ กับงานที่ทำเท่าที่ควร การศึกษาต่อในระดับปริญญาโทจึงเป็นทางเลือกหนึ่ง นอกจากนี้จะเป็นการเพิ่มโอกาสในการหางานทำหรือก้าวไปสู่ตำแหน่งหน้าที่การงานที่ดีขึ้นแล้ว ยังเป็นค่านิยมของคนไทยที่ให้ความสำคัญกับผู้ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าอีกด้วย จึงเห็นได้ว่าในแต่ละปีมีจำนวนผู้สมัครเข้าใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโทเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (นิตยา กวีนิฎฐยานนท์, 2556)

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นคณะหนึ่งที่ได้รับค่านิยมในสมัครเข้ามาศึกษาต่อจำนวนมาก เพราะมีหลักสูตรที่เปิดกว้างสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาต่างๆ เพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในเรื่อง แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยจำแนกตามปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อเข้าใจถึงความต้องการและแรงจูงใจของผู้ที่ต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และจะสามารถนำปรับปรุงพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล

สมมติฐานของการวิจัย

นักศึกษาที่กำลังศึกษาหรือจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มีปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ รายได้ สถานภาพสมรส และประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน ทำให้แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาหรือจบการศึกษาระดับปริญญาตรี
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้จากวิธีสุ่มแบบบังเอิญ โดยการเปิดตารางหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1973) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 400 คน
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
  - 3.1 ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ รายได้ สถานภาพสมรส และประสบการณ์การ

3.2 ตัวแปรตาม คือ แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรหรือสาขาวิชา ด้านสถาบัน ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านความก้าวหน้าในอาชีพและรายได้ ด้านการได้รับการยอมรับ และด้านค่าใช้จ่าย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. เพื่อทราบถึงแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ รายได้ สถานภาพสมรส และประสบการณ์การทำงาน

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยอ้างอิงจากทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (Maslow 1970, p. 35-46 อ้างใน ชรินทร์ เลิศประภากรณ์, 2553) โดยแบ่งลำดับชั้น ความต้องการตามลำดับความสำคัญไว้ 5 ชั้นตอน คือ

1. ความต้องการทางร่างกาย (The Physical Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์และจำเป็นที่สุดในการดำรงชีวิตของมนุษย์เพื่อความอยู่รอด เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค อากาศ น้ำดื่ม การพักผ่อน เป็นต้น

2. ความต้องการด้านความปลอดภัยและมั่นคง (Security and Safety Needs) เมื่อมนุษย์ สามารถตอบสนองความต้องการทางร่างกายได้แล้ว มนุษย์ก็จะเพิ่มความต้องการใน ระดับที่สูงขึ้นต่อไป เช่น ความต้องการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความ ต้องการความมั่นคงในชีวิตและหน้าที่การงาน

3. ความต้องการความผูกพันหรือยอมรับ (ความต้องการด้านสังคม) (The Social Needs) เป็นความต้องการมีมิตรสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ต้องการให้สังคมยอมรับตนเข้าเป็นสมาชิก ได้มีส่วนร่วมในสังคม ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ซึ่งเป็นธรรมชาติอย่างหนึ่งของมนุษย์ เช่น ความต้องการให้และได้รับซึ่งความรัก ความต้องการเป็นส่วนหนึ่ง ของหมู่คณะ ความต้องการได้รับการยอมรับ การต้องการได้รับความชื่นชมจากผู้อื่น เป็นต้น

4. ความต้องการได้รับการยกย่องในสังคม (The Esteem Needs) ความต้องการได้รับการยกย่อง เคารพ นับถือจากคนในสังคม รวมถึง ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสำเร็จความสามารถ ความภาคภูมิใจในตนเอง เป็น ความต้องการการได้รับการยกย่องนับถือ และสถานะจากสังคม เช่น ความต้องการ ได้รับความเคารพนับถือ ความต้องการมีความรู้ความสามารถ เป็นต้น

5. ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จตามความนึกคิด (The Needs for Self Actualization) เป็น ความต้องการสูงสุด ของแต่ละบุคคล เช่น ความต้องการที่จะทำทุกสิ่งทุกอย่างได้สำเร็จ ความต้องการทำทุก

อย่างเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง เป็นต้น เมื่อความต้องการทั้ง 4 ชั้น ข้างต้นได้รับการตอบสนองแล้วมนุษย์จะเกิดความต้องการอยากเป็นในสิ่งที่ตนอยากจะเป็น แต่ก็เป็นการยากลำบากที่จะบรรลุความต้องการชั้นนี้ได้

เมื่อยกเอาทฤษฎีแรงจูงใจตามลำดับขั้น 5 ชั้น มาประยุกต์ใช้ในการสร้างแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ตั้งแต่ระดับพื้นฐาน(basic) จนถึงระดับซับซ้อน (complex) ดังนี้

1. ความต้องการด้านความมั่นคง เกี่ยวข้องกับความต้องการความมั่นคงในชีวิตและหน้าที่การงาน เมื่อบุคคลคิดว่าการศึกษาที่สูงขึ้น จะช่วยยกระดับชีวิตให้ดีขึ้นได้ จึงพยายามศึกษาให้สูงเท่าที่สามารถทำได้

2. การได้รับการยอมรับในสังคม เกี่ยวข้องกับการประสบความสำเร็จในการศึกษา ย่อมนำมาซึ่งความภาคภูมิใจในตนเอง และครอบครัว สังคมให้การยอมรับและยกย่องว่าเป็นผู้ที่มีการศึกษาสูง

3. การต้องการความสำเร็จ สำหรับเป้าหมายบางอย่าง การจะเดินทางไปสู่เป้าหมายให้ได้นั้น การศึกษาย่อมเป็นสิ่งสำคัญพื้นฐานของบุคคล หากมีการสร้างฐานรากที่มั่นคงแล้ว การที่จะประสบความสำเร็จก็จะสามารถเกิดขึ้นได้อย่างง่ายดายยิ่งขึ้น

ทฤษฎี ERG ของ Clayton P. Alderfer (อ้างใน กิตติยา เพชรดี, 2559) พัฒนาต่อจากทฤษฎีของมาสโลว์ แต่ไม่จำเป็นต้องตอบสนองตามลำดับขั้น ข้ามไป ข้ามมาก็ได้ หรือเกิดขึ้นพร้อมกันเลยก็ได้

1. ความต้องการพื้นฐานในการดำรงชีวิต ความต้องการทางร่างกายและ ความปลอดภัย (Existence needs: E)
2. ความต้องการทางด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Relatedness needs: R)
3. ความต้องการด้านความเจริญเติบโตก้าวหน้า ได้รับการยกย่อง (Growth needs: G)

ทฤษฎีสองปัจจัยของเฮอริชเบอร์ก (Herzberg's two factor theory) (อ้างใน กิตติยา เพชรดี, 2559) เป็นทฤษฎีแรงจูงใจทางสังคม ในการประกอบอาชีพต่าง ๆ เป็นปัจจัยสำคัญ 2 ประการ ที่สัมพันธ์กับความชอบหรือไม่ชอบของแต่ละบุคคล

ปัจจัยจูงใจ (Motivators) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงานโดยตรงเพื่อจูงใจให้คนชอบและ รักงานปฏิบัติ สามารถสนองตอบความต้องการภายในบุคคลได้ เช่น ความสำเร็จของงาน การได้รับความยอมรับ ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ความรับผิดชอบ และความก้าวหน้า

ปัจจัยค้ำจุน หรือ ปัจจัยสุขอนามัย (Hygiene factors) เป็นปัจจัยที่จะค้ำจุนให้แรงจูงใจในการทำงานของบุคคลมี อยู่ตลอดเวลา เป็นปัจจัยที่มาจากภายนอก เช่น เงินเดือน

โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน นโยบายการบริหารงาน สภาพการทำงาน ความเป็นอยู่ส่วนตัว ความมั่นคงในงาน

ทฤษฎีแรงจูงใจของแมคเคลลันด์ (McClelland's motivation theory) (อ้างใน กิตติยา เพชรดี, 2559) แบ่งแรงจูงใจตามความต้องการขั้นพื้นฐานของบุคคลเป็น 3 แบบ ความต้องการอำนาจ (Power need) ความต้องการความผูกพัน (Affiliation need) ความต้องการความสำเร็จ (Achievement need)

ทฤษฎีของวูรัม สรุปได้ว่า แรงจูงใจของบุคคล เกิดจากการตั้ง ความคาดหวังในสิ่งที่กระทำ ซึ่งความคาดหวังนั้น มักทำให้บุคคลพยายามทำให้ได้ หากสิ่งนั้น สอดคล้องกับความสามารถด้วยก็จะเป็นแรงจูงใจที่มากขึ้นสำหรับบุคคล นอกจากนั้น ผลการศึกษาต่อเนื่องจากวูรัมก็ช่วยสนับสนุนแนวคิดดังกล่าว และยังได้ข้อสรุปเพิ่มขึ้น จากการศึกษาที่บุคคลได้เข้าใจบทบาทการทำงานของตนเป็นอย่างดี จึงเห็นได้ว่า แนวทางในการสร้างแรงจูงใจให้บุคคลทำงาน คือการสร้าง ความคาดหวัง ให้ตระหนักในค่านิยมต่องาน การช่วยให้บุคคลเข้าใจบทบาทของตนในงานนั้น ๆ และเพิ่มความพยายามเสริมสร้างความสามารถในการทำงาน

มีผู้ให้ความหมายของแรงจูงใจที่ผู้วิจัยได้รวบรวมไว้ ดังนี้

กิตติยา เพชรดี (2559) ได้กล่าวว่า แรงจูงใจ เป็นกระบวนการที่บุคคลถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้าโดยจงใจให้กระทำหรือ ดันรนเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์บางอย่างซึ่งจะเห็นได้พฤติกรรมที่เกิดจากการจูงใจเป็นพฤติกรรมที่มีใช้เป็นการตอบสนองสิ่งเร้าปกติธรรมดา ยกตัวอย่างลักษณะของการตอบสนองสิ่งเร้าปกติ คือ การขานรับเมื่อได้ยินเสียงเรียก แต่การตอบสนองสิ่งเร้าจัดว่าเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการจูงใจ เช่น นิสิตสามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยอย่างที่ตั้งใจเพื่อไปสู่จุดมุ่งหมาย

นิตยา กวินัญยานนท์ (2556) ได้กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อจะประกอบไปด้วยความต้องการและเป้าประสงค์มีลักษณะผสมผสานกันหลายประการ ไม่มีแนวคิด และทฤษฎีใดที่ใช้อธิบายแรงจูงใจของนักศึกษาที่ตัดสินใจในการศึกษาต่อได้เหมาะสมและสมบูรณ์ที่สุด จำเป็นต้องอาศัยหลายแนวคิดและทฤษฎีประกอบการตัดสินใจศึกษา เพราะแรงจูงใจที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาที่ประกอบด้วยแรงจูงใจหลายด้าน ได้แก่ เหตุผลส่วนตัว ด้านคุณลักษณะของสถาบัน ด้านอิทธิพลทางสังคม และเศรษฐกิจ และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ชนินทร์ เลิศประภากรณ์ (2553) ได้กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง สิ่งเร้าต่างๆ ทั้งที่มาจากภายในและภายนอกตัวบุคคลซึ่งก่อให้เกิดแรงผลักดันหรือกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการตามที่คาดหวัง ทฤษฎีแรงจูงใจนี้ถือว่ามีความสำคัญและสามารถนำมาใช้ในการอธิบายเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาโททั้งในด้านต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนในการศึกษา และปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาโททางการบัญชี เช่น การเลือกเรียนโครงการปริญญาโททางการบัญชี เนื่องจากจะส่งผลทำให้เพิ่มโอกาสในการแข่งขันตลาดแรงงาน การได้เลื่อนตำแหน่ง หรือได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้น ฯลฯ ด้วยเหตุดังกล่าวเมื่อผู้เรียนคาดว่าจะสามารถได้รับตามสิ่งที่คาดหวัง หรือได้มากกว่าที่คาดหวังไว้ซึ่งจะส่งผลทำให้แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาโททางการบัญชีมีเพิ่มสูงขึ้น

ดวงกมล ทรัพย์แสงสง (2552) ได้กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง การนำเอาสิ่งจูงใจต่างๆ เช่น ของรางวัลมาเป็นแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาโดยเน้นบุคคล ต่างก็มีพื้นฐานของประสบการณ์ความต้องการ ตลอดจนความรู้ความเข้าใจในบางสิ่งบางอย่างอยู่ก่อนแล้ว ดังนั้นผู้ทำหน้าที่จูงใจ จะต้องพยายามค้นหาว่าบุคคลที่ต้องการจูงใจมีความต้องการหรือความคาดหวังอย่างไร มีประสบการณ์ ความรู้ ทักษะคิดในเรื่องนั้นๆ อย่างไร

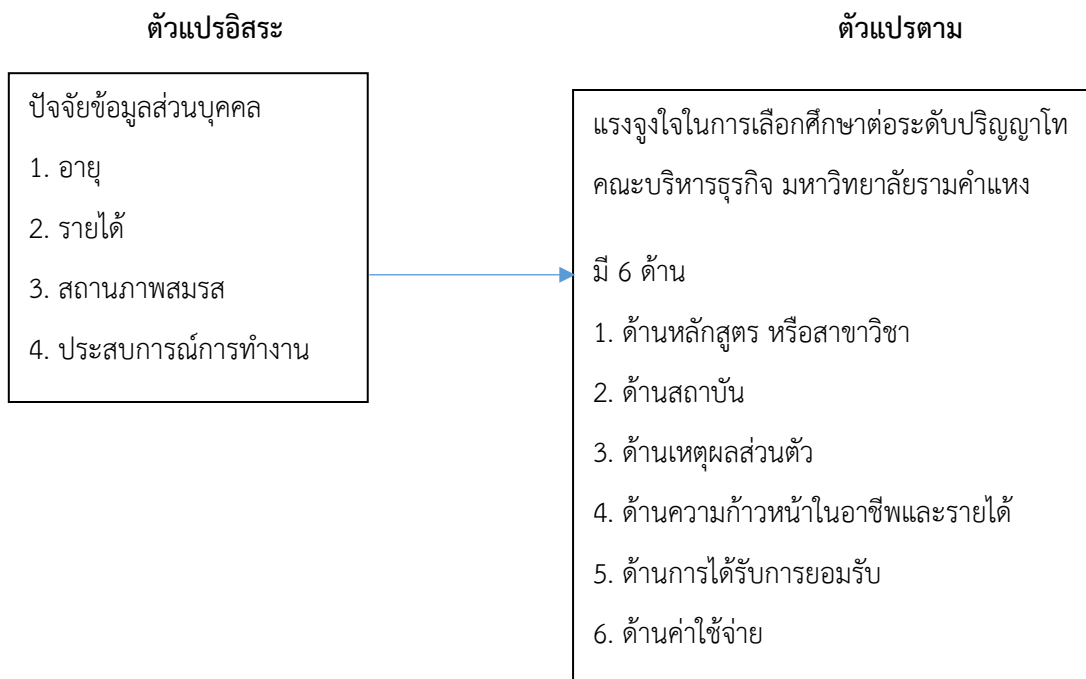
แล้วพยายามดึงเอาสิ่งเหล่านั้นมาเป็นแรงจูงใจ (Motive) ในการที่จะก่อให้เกิดปฏิกิริยา พฤติกรรมหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่างๆ ขึ้น

สมฤทัย ไทยนิยม (2556) ได้กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง สิ่งที่เป็นตัวกระตุ้นหรือผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมภายในตัวออกมา เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองให้บรรลุเป้าหมายหรือสิ่งที่คาดหวังไว้

ทศนี ทศศรี (2558) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมที่เกิดขึ้นของบุคคลอันเนื่องมาจากแรงจูงใจ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวนี้จะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลมีการประเมินเพื่อนำไปสู่ความหวังโดยอาศัยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วในอดีตพิจารณาจากสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและคาดหวังไปยังอนาคต การรับรู้ การเข้าใจหรือคาดการณ์ล่วงหน้า ถ้าบุคคลนั้นคาดการณ์ว่าจะได้ประโยชน์ย่อมมีแรงจูงใจที่จะกระทำสิ่งนั้นมาก เพื่อตอบสนองความต้องการในด้านต่างๆ ของบุคคล เช่น การยอมรับในสังคม ความต้องการความปลอดภัย และความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จ เป็นต้น ดังนั้น การตัดสินใจจะแสดงพฤติกรรมใดๆ ของบุคคลนั้น เกิดจากสิ่งกระตุ้นที่มาจากแรงจูงใจ เพื่อให้ตอบสนองในความต้องการของตน

ดังนั้นสรุปได้ว่าแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโท คือ การที่บุคคลได้รับแรงกระตุ้นหรือความคาดหวัง มุ่งหวังสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทำให้เกิดพฤติกรรมหรือการกระทำเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ ซึ่งแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโทของแต่ละบุคคลแตกต่างกันออกไป ตามปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก หรือสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคล สิ่งที่จะมากระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจจะต้องเป็นสิ่งที่บุคคลนั้นรู้สึกได้ว่าเป็นสิ่งที่มีผลกระทบต่อตนเอง

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการเก็บข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบไม่ทดลอง (Experimental Design) ใช้แบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือหลักที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ศึกษาแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยเนื้อหาแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยด้านประชากรของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในลักษณะประเมินค่าระดับแรงจูงใจ 5 ระดับ (Rating Scale) โดยแบ่งช่วงระดับด้วยการหาความกว้างของอันตรภาคชั้น

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำร่างแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบคำถามในแบบสอบถาม เพื่อความครอบคลุมของเนื้อหา การจัดเรียงคำถาม การใช้ภาษาและความเหมาะสมของ

คำถาม โดยใช้วิธีการวัดความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และได้ทำแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 30 ตัวอย่าง เพื่อทำการตรวจสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค(Cronbach's Alpha) นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปดำเนินการสอบถามผู้ตัวอย่างแบบบังเอิญ นักศึกษาที่กำลังศึกษาหรือจบการศึกษา ระดับปริญญาตรี โดยการแจกแบบสอบถามเป็นชุดกระดาษคำตอบ จำนวน 100 คน การสร้าง Link แบบสอบถาม ด้วย Google form แอร์ผ่านช่องทางออนไลน์ จำนวน 300 คน

นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์ มาวิเคราะห์คำนวณผล โดยการใช้วิธีโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการวิเคราะห์ตัวแปรด้านแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD

ผลการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 25 - 35 ปี มีรายได้ 20,000 - 30,000 บาท สถานภาพสมรสแล้ว และมีประสบการณ์การทำงาน 4 ปีขึ้นไป
2. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีแรงจูงใจด้านสถาบันสูงสุด รองลงมาคือด้านค่าใช้จ่าย และด้านหลักสูตรหรือสาขาวิชาที่มีแรงจูงใจต่ำที่สุด
3. นักศึกษาที่กำลังศึกษาหรือจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มี อายุ และสถานภาพการสมรส แตกต่างกัน ทำให้แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ไม่แตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่กำลังศึกษาหรือจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มี รายได้ และประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน ทำให้แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1.1 ด้านหลักสูตรหรือสาขาวิชา ของนักศึกษาที่กำลังศึกษาหรือจบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีแรงจูงใจในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นิตยา กวีนิฏฐยานนท์ (2556) ที่กล่าวว่า สิ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท ตรงกับสาขาวิชาที่ศึกษาในระดับปริญญาตรี ตรงกับความสามารถและ

ความถนัด ผู้ที่จะศึกษาต่อระดับปริญญาโทจะมีการศึกษาข้อมูลของหลักสูตรที่ตนเองสนใจและคิดว่าจะเป็นประโยชน์กับการทำงาน และสอดคล้องกับแนวคิดของ กิตติยา เพชรดี (2559) ที่กล่าวว่า นิสิตส่วนใหญ่ ก่อนตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษานั้น ต้องมีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเรื่องความต้องการของตลาดแรงงานใน ปัจจุบันว่าเน้นไปในสาขาวิชาใด

1.2 ด้านสถาบัน ของนักศึกษาที่กำลังศึกษาหรือจบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีแรงจูงใจในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อารณีย์ เขียวชาญเกษตร (2551) ที่กล่าวว่า การเป็นสถาบันที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคม เป็นมูลเหตุจูงใจที่มีค่าสูง นอกจากนั้น ผู้ต้องการศึกษาต่อปริญญาโทจะให้ความสำคัญแก่ชื่อเสียง และความน่าเชื่อถือของสถาบันการศึกษาที่ตนต้องการเข้าศึกษา เพราะการที่ได้รับเกียรติบัตรหรือปริญญาบัตรจากสถาบันที่มีชื่อเสียง ก็จะเป็นที่ยอมรับแก่นายจ้าง หรือเพื่อนร่วมงานมากขึ้น และเมื่อต้องการเปลี่ยนแปลงสถานที่ทำงานหลังจากจบการศึกษา ก็จะทำให้มีคุณสมบัติที่โดดเด่นมากขึ้น

1.3 ด้านเหตุผลส่วนตัว ของนักศึกษาที่กำลังศึกษาหรือจบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีแรงจูงใจในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กิตติยา เพชรดี (2559) ที่กล่าวว่า ผู้ที่มาศึกษาต่ออาจมีเหตุผลส่วนตัวในการเข้าศึกษาต่อ เพราะต้องการที่จะได้รับความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์จากมหาวิทยาลัย สามารถที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง และเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทแล้ว ผู้เรียนและครอบครัวก็ย่อมจะเกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จอีกขั้นของการศึกษา

1.4 ด้านความก้าวหน้าในอาชีพและรายได้ ของนักศึกษาที่กำลังศึกษาหรือจบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีแรงจูงใจในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ สมฤทัย ไทยนิยม (2556) ที่กล่าวว่า ความก้าวหน้าในอาชีพ หมายถึง การได้เลื่อนตำแหน่ง และการได้ปรับเงินเดือนให้สูงขึ้น และสอดคล้องกับแนวคิดของ สุณี ฉัตราคม และเสาวณี เกรียร์, 2537 (อ้างใน สุชาวดี กิ่งทอง, 2559) ที่กล่าวว่า คุณภาพ ความรู้ความสามารถของคน เป็นทุนชนิดหนึ่งที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจเรียกว่า ทุนมนุษย์ (Human capital) คนที่มีต้นทุนความรู้สูงก็ย่อมได้เปรียบไปอีกขั้น

1.5 การได้รับการยอมรับ ของนักศึกษาที่กำลังศึกษาหรือจบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีแรงจูงใจในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด จากทฤษฎีแรงจูงใจ ของมาสโลว์ (Maslow 1970, p. 35-46 อ้างใน ชรินทร์ เลิศประภากรณ์, 2553) ที่เกี่ยวข้องกับด้านการได้รับการยอมรับ ในความต้องการขั้นที่ 3 คือ ความต้องการความผูกพันหรือยอมรับ (ความต้องการด้านสังคม) และขั้นที่ 4 คือ ความต้องการได้รับการยกย่องในสังคม

1.6 ด้านค่าใช้จ่าย ของนักศึกษาที่กำลังศึกษาหรือจบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีแรงจูงใจในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กรรช อยู่สุข (2556) ที่กล่าวว่า Cost หรือค่าใช้จ่ายเป็นอีกปัจจัยที่ไม่อาจมองข้ามได้ บางคนอาจพิจารณาถึงค่าใช้จ่ายเป็นอันดับแรกในการเลือกว่าจะเรียน MBA ที่ใด แต่ละที่ก็มีค่าใช้จ่ายใน MBA แต่ละหลักสูตรของแต่ละมหาวิทยาลัยไม่เท่ากัน

2. ผลการศึกษาแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล ด้านอายุ ด้านรายได้ ด้านสถานภาพสมรส และด้านประสบการณ์การทำงาน สามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 นักศึกษาที่กำลังศึกษาหรือจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มีอายุแตกต่างกัน ทำให้แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโททั้ง 6 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วารุณี รักดวง (2558) ที่ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจ ที่มหาวิทยาลัยสยาม” พบว่า อายุที่แตกต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนระดับปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสยาม แตกต่างกัน

2.2 นักศึกษาที่กำลังศึกษาหรือจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มีรายได้แตกต่างกัน ทำให้แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรหรือสาขาวิชา ด้านความก้าวหน้าในอาชีพและรายได้ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กิตติยา เพชรดี (2559) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนที่เรียนภาคนอกเวลามักเป็นกลุ่มที่ทำงานไปด้วยขณะเรียน ซึ่งคนเหล่านี้มักจะเรียนด้วยทุนตัวเอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา กวีนิฏฐยานนท์ (2556) ที่ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง” พบว่า รายได้ที่แตกต่างกันมีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโทแตกต่างกัน

2.3 นักศึกษาที่กำลังศึกษาหรือจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน ทำให้แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโททั้ง 6 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนินทร์ เลิศประภาภรณ์ (2553) ที่ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโททางการบัญชี” ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสที่ต่างกัน มีแนวโน้มในการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโททางการบัญชีแตกต่างกัน

2.4 นักศึกษาที่กำลังศึกษาหรือจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน ทำให้แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสถาบัน ด้านความก้าวหน้าในอาชีพและรายได้ และด้านการได้รับการยอมรับ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาวดี กิ่งทอง (2559) ที่ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา” ที่พบว่า สาเหตุของการศึกษาต่อ คือ ต้องการความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน รองลงมา คือ การเพิ่มวุฒิการศึกษาให้สูงขึ้น และการได้รับความรู้เพิ่มขึ้น โดยนิสิตให้ความเห็นว่าสาเหตุที่สำคัญที่สุดในการศึกษาต่อ คือ ความก้าวหน้าในหน้าที่การงานมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงกมล ทรัพย์แสงส่ง (2552) ที่ศึกษา

เรื่อง “แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ของนักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยรามคำแหง” พบว่า ประสิทธิภาพการทำงานที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ของนักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยรามคำแหง แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารหลักสูตรจึงควรให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านรายได้ และด้านประสิทธิภาพการทำงานของผู้สมัคร โดยควรสร้างหลักสูตรที่มีเนื้อหาหลักสูตรให้สอดคล้องกับผู้ที่มามีประสบการณ์การทำงานมานาน หรือผู้ที่เพิ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีซึ่งมีประสบการณ์การทำงานน้อย และมีค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับรายได้ เพื่อให้ผู้ที่สมัครเกิดความสนใจ สำหรับคนที่ทำงานแล้วส่วนใหญ่ก็ย่อมมีเป้าหมายในด้านความก้าวหน้าในอาชีพและรายได้ การสร้างหลักสูตรจึงควรมุ่งเน้นให้สามารถนำไปใช้กับการทำงานได้จริง และมีหลักสูตรที่หลากหลายมากขึ้น

2. ผู้บริหารหลักสูตรควรให้ความสำคัญกับชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ด้วยการสร้างภาพลักษณ์ที่ดี และเน้นคุณภาพด้านวิชาการ โดยมีคณาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถในการสอนและถ่ายทอดประสบการณ์ได้ดี เพื่อให้ผู้ที่มาเรียนได้รับความรู้อย่างเต็มที่ และช่วยบอกต่อผู้อื่นที่สนใจให้เลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เอกสารอ้างอิง

- กรธัช อยู่สุข. (2556). ปัจจัยที่ควรพิจารณาในการตัดสินใจเรียนหลักสูตรทางด้านบริหารธุรกิจหรือ MBA “11 Cs to Consider in MBA Course”. ค้นเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2562. จาก <https://www.gotoknow.org/posts/422667>
- กิตติยา เพชรดี. (2559). แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตคณะภูมิสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จันทรา เทพอวยพร. (2560). บทความการศึกษาไทยในยุคไทยแลนด์ 4.0. ค้นเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2562 จาก <http://km.li.mahidol.ac.th/thai-studies-in-thailand-4-0/>
- ชนินทร์ เลิศประภาภรณ์. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโททางการบัญชี. บัญชีมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ดวงกมล ทรัพย์แสงส่ง. (2552). แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ของนักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ทัศนีย์ ทศศรี. (2558). การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในระดับปริญญาโทสาขาวิชาผังเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- นิตยา กวีัญยานนท์. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วารุณี รักรัตน์. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจ ที่มหาวิทยาลัยสยาม. สารนิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม.
- สมฤทัย ไทยนิยม. (2556). แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของข้าราชการกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- สุขาวดี กิ่งทอง. (2559). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อาภรณ์ เชี่ยวชาญเกษตร. (2551). เหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.